

'Digitale geletterdheid'

Illustraties bij de functionele kerndoelen ('Te denken valt aan')

Voortgezet speciaal onderwijs: uitstroomprofiel dagbesteding en uitstroomprofiel arbeidsmarkt

Illustratie bij functioneel kerndoel 18 vso uitstroomprofiel dagbesteding

18A Illustraties bij 'Digitale systemen'

- een kennismaking met standaardhandelingen bij een digitaal apparaat, zoals aansluiten, aanzetten, inloggen en uitzetten;
- een boodschap inspreken en versturen via een spraakbericht;
- een tekstverwerkingsprogramma kiezen en gebruiken om teksten te schrijven en op te maken;
- het bedienen van spraaksoftware.

18B Illustraties bij 'Digitale media en informatie'

- een keuze maken waar je je informatievraag wilt gaan stellen, bijvoorbeeld met een zoekmachine of een digitale assistent;
- de weg vinden in een menustructuur;
- het raadplegen van websites die moeilijke, alledaagse dingen op een makkelijke manier uitleggen.

18C Illustraties bij 'Artificiële intelligentie (AI)'

- een gesprek voeren over het gebruik van AI voor spraakherkenning of chatbots;

Illustratie bij functioneel kerndoel 18 vso uitstroomprofiel arbeidsmarkt

Illustraties bij 'Digitale systemen'

- een kennismaking met standaardhandelingen bij een digitaal apparaat, zoals aansluiten, aanzetten, inloggen en uitzetten;
- het kiezen en gebruiken van software om een presentatie te maken;
- een wekker of timer op een smartphone instellen;
- de rekenmachine op een device gebruiken;
- het omgaan met verschillende bestandstypen en bestanden (opslaan/terugvinden/kopiëren/verwijderen) op verschillende opslagmedia.

Illustraties bij 'Digitale media en informatie'

- digitale bronnen verkennen op veelvuldig gebruik en hun betrouwbaarheid;
- het formuleren van zoektermen voor een zoekmachine of AI-tool;
- het onderzoeken van beelden en teksten op hoe zij gemanipuleerd kunnen zijn en hoe dat te herkennen;
- het kritisch bekijken van informatie die je niet zelf hebt gevonden of gezocht, bijvoorbeeld reclame die oppopt.

Illustraties bij 'Artificiële intelligentie (AI)'

- de vraag bespreken of AI echt kan denken als een mens;

- een reclamefolder laten maken door een AI-systeem;
- een AI-gedreven agenda- en herinneringsapp gebruiken, die herinnert aan belangrijke afspraken of taken

- een gesprek voeren over op welke manier robots kunnen helpen in de zorg;
- een gesprek voeren over de mogelijkheden van AI voor spraakherkenning, chatbots of aanbevelingen op sociale media;
- het invoeren van doelgerichte prompts in een AI-systeem;
- een AI-gedreven agenda en herinneringsapp gebruiken, die herinnert aan belangrijke afspraken of taken.

Illustratie bij functioneel kerndoel 19 vso uitstroomprofiel dagbesteding

19A Illustraties bij 'Creëren met digitale technologie'

- stopmotion, greenscreen en digitale muziek gebruiken om bewegend beeld te maken;
- een presentatie over je hobby maken met een digitaal programma;
- een video opnemen om een boodschap over te brengen aan ouders;
- een digitale quiz ontwerpen.

Illustratie bij functioneel kerndoel 19 vso uitstroomprofiel arbeidsmarkt

Illustraties bij 'Creëren met digitale technologie'

- het vergelijken van verschillende digitale middelen waarmee je anderen over je hobby kunt informeren, bijvoorbeeld fotocollage, presentatie en video;
- een digitaal CV opstellen;
- een informatieve video maken voor je klasgenoten over een onderwerp naar keuze;
- een flyer maken voor een winkel op school;
- het in stappen opdelen van een taak om een product te maken m.b.v. digitale apparatuur, bijvoorbeeld een 3D-printer.

Illustratie bij functioneel kerndoel 20 vso uitstroomprofiel dagbesteding

20A Illustraties bij 'Veiligheid en privacy'

- het opstellen van veilige wachtwoorden en voor jezelf houden;
- het geven van toestemming voor cookies om data over jezelf te laten gebruiken;
- een situatie naspelen waarin gevoelige informatie van een persoon openbaar wordt en waarin mensen zich anders voordoen dan ze zijn.

20B Illustraties bij 'Digitale technologie, jezelf, de ander en de samenleving'

- het bespreken van regels voor online gedrag in een groepsapp. Wat is beleefd en fatsoenlijk in diverse omstandigheden?
- het gebruiken van een weer-app, online vertaalmogelijkheden of een navigatiesysteem;
- het doel van een online reclameboodschap nagaan, zoals in een online spel;
- het vinden van een balans tussen online en offline activiteiten in je vrije tijd;
- het bespreken van de mogelijke gevolgen van het online delen van foto's van jezelf en anderen.

Illustratie bij functioneel kerndoel 20 vso uitstroomprofiel arbeidsmarkt

Illustraties bij 'Veiligheid en privacy'

- het kunnen gebruiken van (een) wachtwoorden(kluis) en tweetrapsverificatie;
- weten dat de beveiliging van je digitale systemen en data een voorwaarde is voor de bescherming van je privacy;
- het bestaan van een AVG-wet bespreken;
- het benoemen van hoe moeilijk het is om foto's en berichten op internet te verwijderen;
- het bespreken van wat er gebeurt als je op een link klikt.

Illustraties bij 'Digitale technologie, jezelf, de ander en de samenleving'

- het overleggen met anderen over het wel of niet accepteren van een vriendschap- of volgverzoek;
- het regelen van overheidszaken, administratieve zaken en online aankopen doen met behulp van digitale technologie;
- de invloed van beeldvorming in de media op het zelfbeeld nagaan;
- het vinden van een balans tussen online en offline activiteiten in je vrije tijd;
- je bewust zijn van het bestaan van een online identiteit, ook als je daar zelf niet bewust aan gewerkt hebt: gegevens over jou bij de overheid en bij zorgverleners, babyfoto's die je ouders online hebben gezet.